

Binnen de vaste commissie voor Infrastructuur en Milieu hebben verschillende fracties de behoefte om vragen en opmerkingen voor te leggen aan de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu inzake de introductie van de eenmalige chipkaart en het afschaffen van het papieren treinkaartje (Kamerstuk 23 645, nr. 575).

De waarnemend voorzitter van de commissie,
Tjeerd van Dekken

De adjunct-griffier van de commissie,
Tjindik

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Introductie eenmalige chipkaart	3
<i>Toeslag € 1,-</i>	3
<i>Landelijke distributie</i>	5
<i>Samenreiskorting</i>	5
<i>Verplicht in- en uitchecken</i>	6
<i>Overig</i>	7
Afschaffen papieren treinkaartje	8
Overig	9
Tot slot	10

I Vragen en opmerkingen vanuit de fracties

Inleiding

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van de brief over de introductie van de eenmalige chipkaart en het afschaffen van het papieren treinkaartje. De leden van deze fractie hebben hier nog een aantal vragen over.

De leden van de PvdA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van de brief over de introductie van de eenmalige chipkaart en het afschaffen van het papieren treinkaartje. Deze leden hebben nog een aantal vragen.

De leden van de SP-fractie hebben kennisgenomen van de brief over de introductie van de eenmalige chipkaart en het afschaffen van het papieren treinkaartje. Deze leden zijn content met de inzet van de vervoerders die de afgelopen periode is geleverd om de afschaffing van het papieren treinkaartje zo goed mogelijk te doen verlopen, maar hebben nog wel enkele vragen.

De leden van de CDA-fractie hebben kennisgenomen van de brief over de introductie van de eenmalige chipkaart en het afschaffen van het papieren treinkaartje. Zij hebben hier enkele vragen over.

De leden van de PVV-fractie hebben met ongeloof kennisgenomen van het definitief verdwijnen van het papieren treinkaartje. Zij zijn altijd voorstanders geweest van het behoud van dit aloude papieren reisproduct en verwijten de voorstanders van het verdwijnen ervan totaal geen rekening te houden met de belangen en de gevoelens van de reiziger. Dit is voor deze leden wederom een bevestiging van het ivorentorengedrag. Alle andere partijen in de Kamer zullen wellicht in dit schriftelijk overleg krokodillentranen huilen, maar ze zijn allemaal debet aan deze transitie. Desalniettemin willen de leden van de PVV-fractie enkele vragen stellen over de brief van de Staatssecretaris.

De leden van de D66-fractie hebben kennisgenomen van de brief van de Staatssecretaris over de voornemens van de spoorvervoerders omtrent het papieren treinkaartje. Zij hebben hierover nog enkele vragen en opmerkingen.

De leden van de ChristenUnie-fractie hebben kennisgenomen van het voornemen het papieren treinkaartje af te schaffen en te vervangen door producten op de OV-chipkaart en op een wegwerpchipkaart. Zij hebben hierover nog enkele vragen en opmerkingen.

De leden van de GroenLinks-fractie hebben met gemengde gevoelens kennisgenomen van het besluit van de Staatssecretaris om het papieren treinkaartje te vervangen met de eenmalige wegwerpchipkaart. Deze leden zien nog een aantal punten zoals verwoord in de aangenomen motie-Van Gent (Kamerstuk 23 645, nr. 509) onvoldoende uitgewerkt in de brief van de Staatssecretaris.

Introductie eenmalige chipkaart

Toeslag € 1,-

De leden van de VVD-fractie vragen de Staatssecretaris waarom er voor is gekozen om een toeslag te hanteren op de eenmalige chipkaart. Betekent de toeslag van € 1,- dat de eenmalige chipkaart € 1,- duurder is dan een papieren treinkaartje? Zo nee, waar is de hoogte van de toeslag dan op gebaseerd, zo vragen de leden van de VVD-fractie. De leden van de VVD-fractie vragen verder of de Staatssecretaris en het Nationaal Openbaar Vervoerberaad (NOVB) niet bang zijn dat reizigers die zelden met de trein gaan, door de toeslag de trein voortaan gaan mijden. Deze leden vragen waarom er niet is gekozen voor een tactiek om mensen juist te verleiden met de trein te gaan door géén toeslag te vragen voor de eenmalige chipkaart.

De leden van de PvdA-fractie vragen de Staatssecretaris om toe te lichten hoe de prijs van het papieren kaartje de kosten van de introductie ervan dekt en in welke mate die kostendekking leidt tot een verlaging van de prijs van het eenmalige kaartje in de toekomst.

De leden van de SP-fractie vinden het zeer onverstandig dat voor de eenmalige chipkaart een toeslag geldt van € 1,-. Zij zijn van mening dat dit de incidentele reizigers niet uitnodigt om gebruik te maken van de trein. Deze leden vragen of de Staatssecretaris dit wel gewenst vindt en of het mogelijk is om deze toeslag alsnog te laten schrappen.

De leden van de CDA-fractie vragen hoe het mogelijk is dat gesteld wordt dat de reiziger op één, twee en drie staat, als de regeling omtrent de samenreiskorting versoerd wordt en een treinkaartje voor incidentele treinreizigers duurder wordt.

Deze leden vragen tevens of het de Staatssecretaris bekend is dat consumentenorganisaties het niet eens zijn met de toeslag op het wegwerppkaartje. In hoeverre staat de reiziger dan daadwerkelijk op één, twee en drie, zo vragen deze leden. De leden van de CDA-fractie vragen of de Staatssecretaris bereid is om, op grond van de tariefbescherming, niet toe te staan dat voor het papieren kaartje een toeslag van € 1,- zal worden gevraagd.

De leden van de CDA-fractie vragen of de Staatssecretaris de mening deelt dat de kosten voor kaartverkoop deel uitmaken van de exploitatiekosten van ieder bedrijf. Dat geldt volgens deze leden voor de bioscoop, de supermarkt en dus ook voor NS en andere vervoerders. De meerkosten van een door NS gekozen betaalsysteem zouden volgens de leden van de CDA-fractie niet op de reiziger mogen worden afgewenteld. Deelt de Staatssecretaris deze opvatting, zo vragen zij.

De leden van de CDA-fractie constateren dat er veel onduidelijkheid is over de extra kosten van een papieren treinkaartje met een chip erin. NS en andere vervoerders stellen deze kosten op € 1,-, terwijl deskundigen zeggen dat een eenvoudige chip hoogstens € 0,10 kost. De leden van de CDA-fractie vragen of de berekening openbaar gemaakt kan worden inclusief een onderbouwing van het door NS gestelde. Ook zouden de

leden van de CDA-fractie de adviesaanvraag hierover van de spoorvervoerders aan het NOVB toegezonden willen krijgen.

De leden van de CDA-fractie vragen verder of de Staatssecretaris bereid is om de Autoriteit Consument en Markt (ACM) te laten toetsen of de hoogte van de voorgestelde toeslag realistisch is. Voorts vragen zij of de Staatssecretaris bereid is de invoering van de toeslag uit te stellen tot nadat een oordeel van de ACM is ontvangen. De leden van de CDA-fractie vragen tevens of over deze materie nog andere adviezen van de ACM ontvangen zijn dan wel binnenkort worden verwacht. Zo ja, welke?

De leden van de PVV-fractie vragen waar de hoogte van de toeslag van € 1,- op gebaseerd is en waarom de onderbouwing voor dit bedrag in de brief van de Staatssecretaris ontbreekt. Deze leden vragen verder of de toeslag van € 1,- ook geldt voor een korte rit. Zij wijzen erop dat dat voor een kort ritje van bijvoorbeeld Den Haag Centraal naar Den Haag Holland Spoor of van Tilburg naar Tilburg Universiteit een kostenstijging zou betekenen van 47%. Een onevenredig hoge kostenstijging, zo vinden deze leden. De leden van de PVV-fractie vragen verder waar het prijsverschil vandaan komt tussen een OV-chipkaart (€ 7,50) en het eenmalige kaartje (€ 1,-).

De leden van de D66-fractie begrijpen dat er een toeslag wordt gevraagd wanneer men gebruik maakt van een eenmalig treinkaartje, maar vinden ook dat dit niet ten koste van de toegankelijkheid en aantrekkelijkheid van het openbaar vervoer moet gaan. Voorgenoemde leden lezen dat de vervoerders kiezen voor een toeslag van € 1,- om alle kosten te kunnen dekken, maar zij kunnen daar geen verdere onderbouwing van vinden. Kan de Staatssecretaris dit bedrag wel onderbouwen? Is dit precies, minder of meer dan kostendekkend? Wat is de hoogte van de toeslag op eenmalige vervoersbewijzen in het buitenland? Kan de Staatssecretaris ook aangeven welk effect zij verwacht op het aantal treinreizigers, en of deze toeslag niet ten koste gaat van het voornemen van de Staatssecretaris om mensen het openbaar vervoer «in te verleiden»? De leden van de D66-fractie vragen tevens of de toeslag ook geldt voor korte afstanden.

De leden van de ChristenUnie-fractie zijn verheugd dat er met de wegwerp OV-chipkaart een vervanger komt voor het papieren treinkaartje om zo incidentele treinreizigers met een gemakkelijk product te blijven bedienen. Deze leden hebben echter vragen bij de voorgenomen toeslag van € 1,-. Ze gaan ervan uit dat de voorgestelde toeslag bedoeld is om klanten te stimuleren om voor een normale OV-chipkaart te kiezen. Genoemde leden zijn van mening dat de beste manier hiervoor is de OV-chipkaart zo aantrekkelijk te maken dat mensen als vanzelf er voor kiezen. Zij vragen waarom niet gekozen is voor dergelijke positieve prikkels. Zij constateren dat er soms een vergelijking wordt gemaakt met het busvervoer, waar ook een toeslag wordt gehanteerd voor kaartjes die in de bus verkocht worden. Zij vinden deze vergelijking met het busvervoer echter niet helemaal kloppen aangezien er in de bus een primair belang is voor zowel vervoersbedrijven als reizigers om de kaartverkoop in de bus te beperken door een toeslag. Zo worden immers lange halteertijden voorkomen. Bij de trein speelt dit argument niet en worden als enige argument de transactiekosten van de vervoerder aangevoerd.

De leden van de ChristenUnie-fractie wijzen erop dat een bedrag van € 1,- euro niet veel lijkt, maar dat het op een treinreis van 60 kilometer wel 10% van de ritprijs is en op korte afstanden kan oplopen tot bijna 50%. Genoemde leden vragen wat de mening van de Staatssecretaris is over dit hoge percentage. Natuurlijk zijn de materiaalkosten van een papieren

kaartje met wegwerpchip iets hoger dan van een papieren kaartje zonder die chip. De huidige papieren kaartjes hebben echter, om fraude te voorkomen, ook technische toevoegingen die zo'n kaartje iets duurder maken dan hetzelfde stukje bedrukt papier zonder die echtheidskenmerken van een paar jaar geleden. Dit zijn allemaal zaken die onderdeel horen te zijn van de totale systeemkosten die uit de vervoeropbrengsten en andere inkomsten van de vervoerbedrijven worden gedekt en die volgens genoemde leden dus geen toeslag rechtvaardigen. Door de toeslag ontbreekt ook de prikkel voor de vervoerder om te zoeken naar efficiëncymaatregelen om het betaalsysteem goedkoper te maken.

De leden van de GroenLinks-fractie vragen de Staatssecretaris af te zien van de toeslag van € 1,- per wegwerpchipkaart, aangezien die volgens deze leden een afschrikwekkende werking kan hebben voor incidentele reizigers en volgens deze leden bepaald ongestuurd is voor mensen die een bezoek aan Nederland brengen.

Landelijke distributie

De leden van de VVD-fractie vragen op hoeveel stations buiten het hoofdrailnet de eenmalige chipkaart niet beschikbaar zal zijn en hoe dat wordt opgelost.

De leden van de PVV-fractie vragen om duidelijkheid over op welke stations geen eenmalige kaart wordt gedistribueerd. Waarom kan dat niet op deze stations, en was het daar voorheen wel mogelijk om een papieren NS-kaart te kopen? Ook zijn deze leden benieuwd naar de spreiding van deze stations over Nederland.

De leden van de ChristenUnie-fractie constateren dat er nog onduidelijkheid is over de verkrijgbaarheid van de nieuwe wegwerpkaartjes met chip op de stations waar NS niet rijdt. In de brief van de Staatssecretaris staat dat de kaartjes op bijna alle stations verkrijgbaar zijn. Wat is de reden dat dit op enkele stations nog niet geregeld is? NS schrijft in haar reactie op het advies van het Landelijke Overleg Consumentenbelangen Openbaar Vervoer (LOCOV) dat het gaat om zeven stations, maar dat dit er mogelijk meer kunnen worden als er maar weinig eenmalige chipkaarten per dag verkocht worden. De leden van de ChristenUnie-fractie vragen waarom niet wordt gegarandeerd dat op alle stations enkele reizen, retours en kinderkaartjes gekocht kunnen worden middels afspraken met de vervoerders in de decentrale concessies? Klopt het dat het, zolang dit niet geregeld is, kan voorkomen dat incidentele reizigers zonder OV-chipkaart door het ontbreken van een kaartaanbod voor heel Nederland op het vertrekstation onderweg een aansluiting missen omdat ze tijdens de overstap eerst een nieuw kaartje moeten kopen?

40% korting

De leden van de VVD-fractie vragen of de regeling met betrekking tot 40% korting nog wat beter kan worden uitgelegd.

De leden van de PvdA-fractie vragen hoe samen reizen met korting mogelijk blijft, in het bijzonder voor mensen zonder chipkaart. Kan dit ook met de eenmalige papieren kaart?

De leden van de SP-fractie constateren dat het feit dat de eenmalige chipkaart niet tegen het 40% kortingstarief te koop is tot de nodige onrust leidt onder reizigers. Deze leden vinden dit onwenselijk en zien graag dat ook de kortingskaartjes beschikbaar worden gehouden als eenmalige

chipkaart. Deze leden vragen of de Staatssecretaris nog mogelijkheden ziet om dit te bewerkstelligen.

De leden van de CDA-fractie vragen of de Staatssecretaris de mening deelt dat het papieren treinkaartje feitelijk de laatst overgebleven drager van de beschermde kaartsoort enkele reis tweede klas zonder korting is. De leden van de CDA-fractie vragen verder of het klopt dat de poortjes geschikt worden voor e-tickets, maar dat het e-ticket met korting toch verdwijnt. Zo ja, kan de Staatssecretaris uitleggen hoe zich dat verhoudt tot de stelling dat de reiziger op één, twee en drie staat?

De leden van de GroenLinks-fractie vinden het verdwijnen van het papieren kaartje met 40% korting een groot verlies. Voor mensen die incidenteel gebruik maken van de meereiskorting is de overstap naar een OV-chipkaart groot. Een eenmalig meereiskaartje, zoals nu bestaat, zou daarvoor een uitkomst kunnen bieden. Daarmee wordt verplaatsing van reizigersbewegingen van de trein naar de auto mogelijk voorkomen. Wil de Staatssecretaris nog eens nader onderzoeken of het haalbaar is om deze kaartvorm te laten bestaan?

Verplicht in- en uitchecken

De leden van de VVD-fractie lezen dat in de eerste periode coullance betracht wordt door de vervoerders met betrekking tot verplicht in- en uitchecken. Deze leden vragen zich af waarom de verplichting tot in- en uitchecken niet is komen te vervallen in het kader van de reiziger op één, twee en drie.

De leden van de CDA-fractie hebben ook gelezen dat NS aangeeft in het begin coullant te zijn als reizigers met wegwerpkaartje niet inchecken. Deze leden vragen wat de reikwijdte is van deze coullance en of andere vervoerders ook coullant zullen zijn. En zo ja, tot wanneer? De leden van de CDA-fractie vragen verder of de Staatssecretaris ervan op de hoogte is dat betalende reizigers nu soms al beboet worden, ook als ze met een afgekocht vervoersbewijs reizen. Deze leden vragen zich in gemoede af hoe NS het in het hoofd haalt om mensen te beboeten die al een jaar vooraf betaald hebben. Kan de staatsecretaris daar haar visie op geven, vooral in het licht van de stelling dat de reiziger op plaats één, twee en drie staat? Of geldt de coullance niet voor abonenthouders? En zo nee, wat is de coullance van vervoerders dan waard? De leden van de CDA-fractie vragen tevens of de Staatssecretaris als regiehouder kan zorgen dat (alle) vervoerders reizigers met een afgekocht vervoersbewijs geen boete geven als ze tot drie keer per jaar vergeten in te checken.

De leden van de PVV-fractie vragen waarom de verplichting van het inchecken geldt voor de eenmalige chipkaart. Waarom kan het eenmalige vervoersproduct niet voorzien worden van een datum, zodat de reiziger altijd op de dag van de reis ingecheckt is?

De leden van de D66-fractie lezen dat in de invoeringsperiode coullant wordt omgegaan met reizigers met een eenmalig vervoersbewijs die vergeten zijn in te checken. Hoe lang duurt deze invoeringsperiode en hoe verwacht de Staatssecretaris dat mensen kunnen wennen aan het inchecken, aangezien het hier gaat om reizigers die echt maar een enkele keer met het openbaar vervoer reizen? Deze leden vinden dat de OV-chipkaart in dienst moet staan van de reiziger en niet van vervoerders; de reiziger staat immers op één, twee en drie.

De leden van de ChristenUnie-fractie voorzien een probleem met het verplichte in- en uitchecken met het eenmalige kaartje. Op het kaartje staat immers al waar je vandaan komt, waar je naar toe wilt en de datum. Toch is het kaartje straks ongeldig als je niet bent ingecheckt. Het gaat hier om potentiële nieuwe klanten die een eerste ervaring hebben met het openbaar vervoer. Deelt de Staatssecretaris de mening dat vervoerders deze klanten juist moeten binnenhalen in plaats van afschrikken met lastig uit te leggen regels en boetes? Genoemde leden zijn blij dat vervoerders rekening houden met een gewenningsperiode en dat NS op een afgekocht traject ook later niet zal handhaven omdat er betaald is voor het desbetreffende traject. Genoemde leden vragen of er afspraken kunnen worden gemaakt zodat een reiziger ook na de gewenningsperiode bij geen enkele vervoerder kan worden beboet als hij een ticket heeft voor een specifiek traject en wordt gecontroleerd op dat specifieke traject.

De leden van de GroenLinks-fractie zijn van mening dat het verplicht inchecken met de wegwerpchipkaart voor een concreet gespecificeerde en gedateerde enkele reis of retour van incidentele reizigers of buitenlandse gasten een onredelijke inspanning van reizigers vraagt om zich te verdiepen in het OV-chipkaartsysteem. Zeker als daarbij sprake is van een overstap naar een andere vervoerder waarbij op de juiste wijze uit- en ingecheckt moet worden. Deze leden vragen of de Staatssecretaris in overweging zou willen nemen dergelijke reizen van een barcode te voorzien waarmee eventuele poortjes kunnen worden geopend, zoals ook wordt voorzien voor het e-ticket.

Overig

De leden van de VVD-fractie vragen of met de invoering van de eenmalige chipkaart de rare situatie met betrekking tot de jaartrajectkaart wordt opgelost, waarmee buiten het traject niet op saldo kan worden gereisd bij NS, maar wel in tram, bus en metro en waarbij momenteel dus een extra papieren kaartje moet worden gekocht om met korting in de trein te kunnen reizen.

De leden van de PvdA-fractie vragen op welke wijze de eenmalige papieren chipkaart voorziet in de wens om mensen het openbaar vervoer in te verleiden.

De leden van de PvdA-fractie vragen in hoeverre het mogelijk is meerdere ritten op een papieren kaart te zetten, opdat de kosten van het eenmalige kaartje per transactie afnemen.

De leden van de fracties van SP en GroenLinks betreuren het dat niet alle aanbevelingen van het NOVB-consumentenoverleg zijn overgenomen en vragen waarom dat niet is gebeurd.

De leden van de CDA-fractie vragen of ook anderen dan de vervoerders de eenmalige chipkaart mogen aanbieden.

De leden van de D66-fractie vragen in hoeverre het milieu belast wordt door het eenmalige chipkaartje. Wordt er ook nagedacht over recycling?

De leden van de ChristenUnie-fractie zijn blij met het aanbod van NS om de aanschafprijs van de OV-chipkaart tijdelijk te verlagen tot € 2,-. Deelt de Staatssecretaris de mening dat het wenselijk is de prijs structureel te verlagen? Momenteel is de aanschafprijs zeker voor gezinnen en toeristen een drempel, zeker als daarbij ook nog in aanmerking wordt genomen dat voor een treinreis minimaal € 20,- op de kaart geladen moet zijn.

Afschaffen papieren treinkaartje

De leden van de VVD-fractie wijzen erop dat op 1 april 2014 diverse moties zijn aangenomen over blinden en slechtzienden in het treinverkeer. Het gaat dan om de moties van het lid Dik-Faber op Kamerstuk 23645, nummers 563 en 570. De leden van de VVD-fractie horen graag hoe deze moties uitgevoerd worden en wat de stand van zaken is.

De leden van de VVD-fractie vragen hoe het proces van ingebruikname van de poortjes op de stations verloopt. De motie-Hoogland/De Boer (Kamerstuk 23 645, nr. 561) geeft aan dat hier maatwerk moet worden gevoerd. Is er overleg met gemeenten, hoe verloopt dat en welke keuze wordt er gemaakt als de meerderheid van de gemeenteraad tegen de afsluiting met poortjes is, zo vragen de leden van de VVD-fractie.

De leden van de CDA-fractie vragen of en hoe de Staatssecretaris er voor zorgt dat reizigers na het afschaffen van het papieren treinkaartje altijd met één OV-chipkaart kunnen reizen, zonder daardoor financieel benadeeld te worden. Deze leden wijzen erop dat klanten nu immers soms meerdere OV-chipkaarten nodig hebben, omdat bepaalde producten niet op één OV-chipkaart gecombineerd kunnen worden.

De leden van de CDA-fractie vragen of de Staatssecretaris de garantie durft te geven dat het aantal treinreizigers niet daalt door het verdwijnen van het papieren treinkaartje. Zo nee, waarom verdwijnt het papieren treinkaartje dan toch? Zo ja, wat zijn de consequenties als het treingebruik toch afneemt?

De leden van de CDA-fractie vragen of het de Staatssecretaris bekend is dat reizigersvereniging Rover veel klachten heeft ontvangen over de verchipping van de keuzedagkaart voor oudere vaste klanten. Deelt de staatsecretaris de mening van de leden van de CDA-fractie dat voor hen het papieren treinkaartje beschikbaar moet blijven?

De leden van de CDA-fractie vragen of NS van het Fyra-drama heeft geleerd dat reizigers keuzemogelijkheid willen. In hoeverre krijgen vaste klanten straks een keuzemogelijkheid tussen de OV-chipkaart en het papieren treinkaartje, zo vragen deze leden, of wordt die les in dit dossier nu al niet meer toegepast?

De leden van de CDA-fractie constateren dat de NS-concessie op tariefbescherming stoelt. De enkele reis zonder korting in de tweede klas is zo'n beschermd tarief, maar de OV-chipkaart faciliteert die tariefbescherming niet aangezien de aanschaf ervan € 7,50 kost. Kan de Staatssecretaris dat nader toelichten? De leden van de CDA-fractie wijzen er daarbij ook op dat voor korte reizen een bedrag vooruit moet worden betaald, een bedrag dat meestal hoger is dan de kosten van de af te leggen reis. Het teveel betaalde kan volgens deze leden niet goed worden teruggevraagd.

De leden van de GroenLinks-fractie lezen in de brief van de Staatssecretaris dat de vervoerders toewerken naar een meer uniforme klachtenafhandeling. Maar dat deze, zeker voor de meer ingewikkelde klachten, nog niet is gerealiseerd. De motie-Van Gent noemt het organiseren van één klachtenloket voor alle vervoerders een voorwaarde voor afschaffing van het papieren treinkaartje en het sluiten van de poortjes op de stations. Naar de opvatting van deze leden is aan deze voorwaarde niet voldaan.

De gebruiksvriendelijkheid van de OV-chipkaart en het reizigersgemak staan voor de leden van de GroenLinks-fractie voorop. Naar de opvatting van deze leden is er nog veel te verbeteren. Zo is het nog niet geborgd dat reizigers slechts één keer hoeven in- en uit te checken per treinreis, ook als deze reis met verschillende vervoerders wordt afgelegd. Deze voorwaarde komt terug in de aangenomen motie-Van Gent en daaraan is dus nog niet voldaan.

De leden van de GroenLinks-fractie zien dat er flinke stappen zijn gezet in het toegankelijk maken van de apparatuur voor mensen die een visuele of andere beperking hebben. Maar de Staatssecretaris geeft aan daarmee nog niet volledig klaar te zijn en dat «met name» in het stad- en streekvervoer nog verdere verbeteringen moeten worden aangebracht. Onduidelijk is voor deze leden of daarbij ook voldoende naar alle aanbieders van het (regionaal) treinvervoer is gekeken. Hierin vinden deze leden de uitwerking van de motie-Van Gent vooralsnog te mager.

Voor de leden van de GroenLinks-fractie is het een voorwaarde om over te kunnen gaan tot afschaffing van het papieren treinkaartje dat op alle stations in Nederland, ongeacht wie de vervoerder is, alle treinkaartjes verkrijgbaar zullen zijn. Kan de Staatssecretaris deze leden hier een toezegging op doen?

Dit alles brengt de leden van de GroenLinks-fractie tot de conclusie dat de motie-Van Gent onvoldoende is uitgewerkt en niet kan worden beschouwd als afgedaan. Daarmee is de conclusie voor deze leden onvermijdelijk dat het papieren treinkaartje niet – zoals de Staatssecretaris in haar brief voorstelt – kan worden afgeschaft per 9 juli 2014. Deze leden vragen de Staatssecretaris daarom ook dit besluit te herzien.

Overig

De leden van de fracties van de VVD en de ChristenUnie vragen naar de stand van zaken met betrekking tot het ontwikkelen van de OV-chipkaart 2.0, zoals gevraagd in de motie-Dik-Faber/De Boer (Kamerstuk 23 645, nr. 553). De leden van de ChristenUnie-fractie lichten daarbij toe dat de OV-chipkaart in zijn huidige vorm eigenlijk al weer een achterhaald concept is. In Friesland kun je als proef al betalen met je mobieltje en ook betalen met een gewone bankpas wordt in de toekomst mogelijk. De leden van de ChristenUnie-fractie vragen waarom de vervoerders niet eerst proefdraaien met het papieren kaartje met chip en wachten op deze nieuwe, gebruiksvriendelijke betaalmethoden die mogelijk ook interessant zijn voor incidentele reizigers, voordat er eventueel een toeslag wordt ingevoerd. Het moet volgens deze leden zoals verwoord in genoemde motie voor alle vervoerders en voor virtuele vervoersproviders mogelijk worden vervoersproducten aan te bieden die geldig zijn bij alle vervoerders via roaming. Zo kunnen vervoerders en providers onafhankelijk van elkaar innovatieve vervoersproducten ontwikkelen zoals één landelijk OV-tariefsysteem met een vaste kilometerprijs, kilometerbundels of een systeem met een landelijk OV-tariefsysteem met een degressief tariefstelsel voor trein, bus, tram en metro. De leden van de ChristenUnie-fractie vragen de Staatssecretaris de hiervoor benodigde wetswijziging zo spoedig mogelijk in te dienen bij de Kamer. Volgens deze leden is het nog maar de vraag of in dit nieuwe model een toeslag op losse treinkaartjes lang overeind zal blijven. Volgens hen zullen vervoerders dan sneller kiezen voor het gratis aanbieden van een normale OV-chipkaart voor incidentele reizigers met het doel ze uiteindelijk binnen te halen als vaste klant.

De leden van de D66-fractie merken op dat het op dit moment lastig is om, bijvoorbeeld thuis, te zien hoe hoog het saldo is op de OV-chipkaart. Daarvoor moet men eerst de gebruikersgegevens bij elkaar zoeken om te kunnen inloggen op de site van de OV-chipkaart. Ook is het niet mogelijk om in de trein te checken of je nu wel of niet bent ingecheckt. Is er nagedacht om een soort «random reader» te ontwikkelen om het gebruiksgemak te verhogen, zo vragen deze leden.

De leden van de ChristenUnie-fractie zijn van mening dat reizen op rekening in plaats van reizen op saldo een oplossing voor een aantal problemen met de OV-chipkaart kan zijn. Genoemde leden hebben vernomen dat hiermee wordt geëxperimenteerd door onder meer de RET (Rotterdamse Elektrische Tram) en TransLinkSystems (TLS). Deze leden vragen wanneer dit uiterlijk voor alle consumenten en bij alle vervoerders en modaliteiten beschikbaar is. Ook vragen deze leden waarom op de nieuwe Traject Vrij-abonnementen van NS sinds kort weliswaar reizen op rekening mogelijk is, maar alleen op het spoor, terwijl voor de zakelijke markt ook in het regionale openbaar vervoer reizen op rekening al lang geregeld is via de NS Businesscard. Wat is de reden dat het voor de consumentenmarkt nog niet is geregeld, vragen deze leden? Komt dit omdat vervoerders onderling nog geen afspraken hebben gemaakt over het van toepassing zijn in de bus, tram en metro? Zo ja, wat staat deze afspraken in de weg en bent u bereid uw invloed aan te wenden zodat reizen op rekening zo spoedig mogelijk in alle vormen van openbaar vervoer voor alle consumenten mogelijk wordt?

Tot slot

Tot slot vinden de leden van de PVV-fractie dat de Staatssecretaris haar brief toepasselijk afsluit, met woorden als «We zijn echter nog niet klaar» en «we blijven werken om de chipkaart nog gebruiksvriendelijker voor de reiziger te maken». Volgens deze leden toont dit de ware socialistische aard van deze Staatssecretaris. De kaart werkt nog niet optimaal, er is te weinig draagvlak in de samenleving, en het levert de reiziger hogere kosten op, maar dit kabinet drukt hem ondanks alles toch door. Deze leden zeggen daarop: chapeau mevrouw de Staatssecretaris, chapeau!